

ปัญหาการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยมแบบประสม

นางสาวมงคลวรรณ ทองสุขโขทัย

002279

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2517

16407623

PROBLEMS OF TEACHING THAI LANGUAGE IN LOWER SECONDARY

COMPREHENSIVE SCHOOLS

ศูนย์เอกสารประเทศไทย
THAILAND INFORMATION CENTER

Miss Mongkolwan Thongsukkothai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สมาน งามใจ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ดร.กฤษณ์...ศษ.ดร.พ.ท. ประธานกรรมการ

ดร.วิมล...นศ.ดร.พรพ. กรรมการ

ดร.ศศ.ดร.ดร.ดร.ดร. กรรมการ

.....กรรมการ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์ระประนี นาคกรทรรพ

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยม
แบบประสม

ชื่อ

นางสาวมงคลวรรณ ทองสุขโขทัย แผนกวิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

25 16

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยม
แบบประสมนี้ มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาสภาพการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยม
แบบประสมแบบ 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการใช้หลักสูตร ประมวลการสอน และ เอกสาร
ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมแบบประสมแบบ 1
3. เพื่อศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทยในฐานะที่เป็นวิชาเลือก
4. เพื่อศึกษาในด้านความพอเพียง และการใช้อุปกรณ์การสอนของครู
5. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย
6. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลวิชาภาษาไทย
7. เพื่อสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการสอนวิชาภาษาไทย

วิธีการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามแบบประเมินค่า แบบเลือกตอบ และแบบให้
ตอบโดยอิสระ โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้สอนวิชาภาษาไทย หัวหน้าสายวิชาภาษาไทย
และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมทั้ง 20 โรงเรียน ได้แบบสอบถามคืนจากครুর้อยละ
98.00 หัวหน้าสายวิชาร้อยละ 100.00 และนักเรียนร้อยละ 92.25 นำคำตอบมา
วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบ

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร ประมวลการสอน หนังสือแบบเรียน และเอกสาร
ประกอบการเรียนการสอน

- ก. ชาติประมวลการสอนประกอบหลักสูตรวิชาภาษาไทย
- ข. เอกสารประกอบการเรียนวิชาการใช้ภาษาและวิชาเลือกยังมีไม่เพียงพอ

2. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน กิจกรรม และการวัดผล

- ก. ครูส่วนใหญ่ไม่ใช้อุปกรณ์การสอน เพราะมีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ
- ข. จำนวนนักเรียนเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรม ฉะนั้นครูส่วนใหญ่จึงจัด

กิจกรรมในรูปการอธิบายประกอบการซักถาม และการบรรยายเนื้อหาตามบทเรียน

- ค. ครูไม่สามารถวัดผลได้ทุกด้านตามความมุ่งหมายของการสอนภาษาไทย

ส่วนใหญ่ครูวัดผลงานระหว่างปีโดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

3. ปัญหาเกี่ยวกับวิชาเลือก คือ ชาติเอกสารประกอบการเรียนการสอน

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการสอนวิชาภาษาไทย

- ก. ต้องการให้มีการปรับปรุงวัสดุประกอบหลักสูตร และหนังสือแบบเรียน

ภาษาไทย

- ข. ต้องการให้มีการปรับปรุงการใช้อุปกรณ์การสอน และกิจกรรมการสอน

ภาษาไทย

- ค. ต้องการให้โรงเรียนหรือหน่วยราชการจัดบริการทางค่านวัสดุอุปกรณ์

ให้แก่ครูผู้สอน

- ง. ต้องการให้มีการอบรมครูภาษาไทยเพิ่มเติม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Procedure:

The researcher used rating scale and multiple choice questionnaire designed to measure teaching skills. The questionnaire allowed open ended answers. The questionnaire was sent to Thai Language Teachers, the Heads of the Thai Language Departments and students at 20 Comprehensive Schools. 98% of the teachers, 100% of The Departments Heads and 93.25% of the students returned the questionnaire sent to them. The questionnaire were tabulated in terms of percentages and means.

Results:

1. Problems concerning the curriculum, the teaching manuals, textbooks and Thai Language teaching materials:

a. There was a shortage of teaching manuals for the subjects in the curriculum.

b. The materials for Thai usage and other Thai elective subjects were unsufficiently available.

2. Problems concerning the teaching aids, activities and evaluation:

a. The majority of Thai Language teachers did not use teaching aids; for they were not always available.

b. The problems of arranging teaching activities arose from the large number of students. Most teachers solved the problem by arranging the activities in forms of explanation plus asking questions and lecturing.

c. Teachers could not evaluate students' ability according to the purpose of Thai Language teaching. The evaluation was mainly done through the students' exercises.

3. Problems concerning Thai elective subjects was the shortage of Thai Language teaching and learning materials.

4. Recommendations for improving Thai teaching language:

a. There is a need for improving the curriculum and the textbooks.

b. There is a need for improving the usage of teaching aids and teaching activities.

c. There is a need for schools and official agencies to make teaching aids available to the teachers.

d. There is a need in arranging more in-service training for Thai Language teachers.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยมแบบประสม" นี้ สำเร็จลงได้ด้วยดีด้วยได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ศาสตราจารย์ ดร. จรูญทัศน์ พุกกะมาน อาจารย์หัวหน้าแผนกวิชามัธยมศึกษา อาจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ อาจารย์ผู้ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง วรรณสุต อาจารย์ผู้เป็นที่ปรึกษาทางคดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมืออย่างดีจากศึกษานิเทศก์สายวิชาภาษาไทย เจ้าหน้าที่ในโครงการพัฒนาการศึกษา โรงเรียนมัธยมแบบประสม ตลอดจนอาจารย์ใหญ่ หัวหน้าสายวิชาภาษาไทย ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย และนักเรียนโรงเรียนมัธยมแบบประสม ทั้ง 20 โรงเรียน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับ จึงขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณ ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

มงคลวรรณ ทองสุขโขทัย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฎ

บทที่		
1. บทนำ		1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา		1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย		12
ขอบเขตของการวิจัย		12
คุณค่าของการวิจัย		12
ความจำกัดของการวิจัย		13
วิธีดำเนินการวิจัย		14
คำจำกัดความ		15
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		16
3. วิธีดำเนินงาน		39
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		45
5. บทสรุป		142
สรุปผลของการวิจัย		144
อภิปรายผลการวิจัย		156
ขอเสนอแนะ		162

บทที่	ฉ หน้า
บรรณานุกรม	166
ภาคผนวก	171
ประวัติการศึกษา	232

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. งานในค่านิเทศการสอนของหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย	51
2. การควบคุมดูแลการสอนของครูในสายวิชาภาษาไทย	52
3. การจัดบริการค่านวัสดุอุปกรณ์การสอน	53
4. สิ่งที่หัวหน้าสายวิชาภาษาไทยทำเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการ เรียนของนักเรียน	54
5. การส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการของครูในสายวิชาภาษาไทย... .. .	55
6. ความคิดเห็นของหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับครูภาษาไทย	57
7. ความคิดเห็นของหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับนักเรียนที่เรียน ภาษาไทย	58
8. ปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนนิชาวรรณคดีไทย	62
9. ปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาหลักภาษา	65
10. ปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาการใช้ภาษา	68
11. ปัญหาหลักสูตรและประมวลการสอนวิชาเลือกภาษาไทย 21, 31 และ 32	71
12. ปัญหาแบบเรียนนิชาวรรณคดีไทย	72
13. ปัญหาเนื้อหาที่นำมาให้เรียนวิชาหลักภาษา	75
14. ปัญหาเนื้อหาที่นำมาให้เรียนวิชาการใช้ภาษา	77
15. ปัญหาเนื้อหาที่นำมาให้เรียนวิชาเลือกภาษาไทย 21 และ 31	79
16. ปัญหาหนังสือที่กำหนดให้อ่านวิชาเลือกภาษาไทย 22 และ 32	81
17. ปัญหาหนังสือประกอบการเรียนการสอนนิชาวรรณคดีไทย... .. .	83
18. ปัญหาหนังสือประกอบการสอนวิชาการใช้ภาษา	85
19. ความพอเพียงของแบบเรียนและหนังสือหรือเอกสารประกอบการเรียน การสอนนิชาวรรณคดีไทย	86

20.	ความพอเพียงของเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาหลักภาษา	87
21.	ความพอเพียงของเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการใช้ภาษา	88
22.	ความพอเพียงของเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาเลือกภาษา ไทย 21	89
23.	ความพอเพียงของเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาเลือกภาษา ไทย 22	90
24.	ความพอเพียงของเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาเลือกภาษา ไทย 31	91
25.	ความพอเพียงของเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาเลือกภาษา ไทย 32	92
26.	การใช้อุปกรณ์การสอนของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย	94
27.	ปัญหาการใช้อุปกรณ์การสอนของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย ...	95
28.	บริการทางคานอุปกรณ์ที่ครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยต้องการจะ ให้มีขึ้น	96
29.	การจัดกิจกรรมการสอนของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย ...	97
30.	ปัญหาการจัดกิจกรรมการสอนของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย... ..	98
31.	กิจกรรมที่ครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยต้องการจัดอย่างยิ่ง แต่มี อุปสรรคไม่อาจจัดได้... ..	99
32.	วิธีการที่ครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยใช้วัดผลการสอนภาษาไทย..	100
33.	วัตถุประสงค์ในการวัดผลวิชาภาษาไทยของครูและหัวหน้าสายวิชา ภาษาไทย... ..	101
34.	ปัญหาการวัดผลวิชาภาษาไทยที่ครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยประสบ อยู่	102
35.	วิธีวัดผลวิชาวรรณคดีไทยของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย ...	103
36.	วิธีวัดผลวิชาหลักภาษาของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย	104

37. วิธีวัดผลวิชาการใช้ภาษาของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย ... 104

38. วิธีวัดผลวิชาเลือกภาษาไทย 21 ของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย 105

39. วิธีวัดผลวิชาเลือกภาษาไทย 22 ของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย 105

40. วิธีวัดผลวิชาเลือกภาษาไทย 31 ของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย 106

41. วิธีวัดผลวิชาเลือกภาษาไทย 32 ของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย 106

42. วัตถุประสงค์ในการสอนวิชาภาษาไทยในฐานะวิชาเลือก 109

43. ความคิดเห็นของครูและหัวหน้าสายวิชาเกี่ยวกับนักเรียนที่เลือกเรียน
วิชาเลือก... .. 110

44. ความคิดเห็นของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับเนื้อหา
วิชาเลือก... .. 111

45. ความรู้ของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเลือก 112

46. ปัญหาที่ครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยพบจากการสอนวิชาเลือก ... 113

47. ความคิดเห็นของครูและหัวหน้าสายวิชาในการปรับปรุงหลักสูตรและ
หนังสือแบบเรียน 115

48. ความคิดเห็นของครูและหัวหน้าสายวิชาเกี่ยวกับการปรับปรุงการใช้
อุปกรณ์การสอน 117

49. ความคิดเห็นของครูและหัวหน้าสายวิชาเกี่ยวกับการปรับปรุงกิจกรรม
การสอน 118

50. ความคิดเห็นของครูและหัวหน้าสายวิชาในด้านการวัดผล 119

51. ความคิดเห็นของครูและหัวหน้าสายวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับการเพิ่มพูน
ประสิทธิภาพในการสอน 120

52. ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนวิชาภาษาไทย 125

53. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนของครู
ภาษาไทย 126

54. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนของครูภาษาไทย.. 127

55. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการวัดผลของครูภาษาไทย... ..	128
56. สาเหตุที่นักเรียนไม่เลือกเรียนวิชาเลือกในหมวดภาษาไทย	129
57. สาเหตุที่นักเรียนเลือกเรียนวิชาเลือกในหมวดภาษาไทย	130
58. ปัญหาเกี่ยวกับวิชาเลือกในหมวดภาษาไทย	131
59. อุปสรรคการสอนที่จำเป็นในการเรียนวิชาเลือก	132
60. กิจกรรมที่จำเป็นในการเรียนวิชาเลือก	133
61. ข้อเสนอแนะในการเรียนวิชาเลือก	134
62. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรและหนังสือ แบบเรียน	136
63. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับอุปสรรคการสอน... ..	137
64. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการสอน	138
65. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับการวัดผล... ..	139
66. ข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนภาษาไทย... ..	140

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย